

28. jun. 1846

FAKTA

Dato:
28. jun. 1846

Sidetæl:
Dagbog G, side 78-80

Dagbogens placering:
Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr.
KKS19998

Trykt udgave:
Bjarne Jørnæs (red.): Johan Thomas
Lundbye. Rejsedagbøger 1845-1846,
Statens Museum for Kunst 1976, s.
244-246; Jesper Svenningsen (red.):
Seks år af et liv. Johan Thomas
Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne,
kunst og kærlighed, København 2018,
s. 457-458

TRANSSKRIFTION

Brügge 28 Juny 46 Søndag.

i den gyldne Abekat ankom jeg imorges ganske tidligt, og har allerede været i St Johannes Hospitalet og frydet mig over de mageløse Sager af Memmeling¹. De findes anførte i Bädeckers Haandbog og jeg vil kun tilføie: at Santa Barbaras grønne Dragt i det store Billed har en saa mageløs Farve, at den gjorde den meest velsignede Virkning i mine Øine; saaledes har jeg undertiden frydet mig over Venetianernes Røde. – Jeg var ogsaa i Kirken: Notre Dame og saae de to smukke Monumenter over Carl af Burgund og hans Datter; hendes Figur er den bedste og meget køn fandt jeg; det har noget Rørende at see et af de lykkeligste, rigeste Mennesker af den store Verden ligge saaledes stille med fromt foldede Hænder; Arvingen til de rige Nederlande var ogsaa kun et svagt Menneske og kan have Naade og Mildhed behov. – Byen har mangfoldige •79• gamle Huse, hele Gader – og flere udmærket deilige Bygninger: Raadhuset, Slagterhuset paa den store Plads, hvor ogsaa et høit, taarnagtigt Huus med fladt Tag (Craenenburg?) morede mig grumme meget. – Men arme van Eyck, hvem har mishandlet Dig saa slemt, og hvor er det muligt, at en saa ussel Statue² kan blive opstillet som et Hædersminde? –

samme Aften

Jeg har seet van Eycks³ deilige Billed i Musæet; her kunde jeg nærmere betragte den Ziirlighed og Reenhed, hvormed han maler Smykker, ædle Stene o s v, i Gent hængte Billedet i St Bavo lidt høit for mine Øine. Sant Donatians blaae, figurerede med Guld indvirkede Kappe er aldeles henrivende. Det er moersomt at see den prægtige St Georg at løfte paa Hjelman godmodigt jævnt hilsende paa Madonna, idet han anbefaler den gamle knælende Mand med Brillerne i Haanden. – Christushoved og hans Kones Portrait, ogsaa to deilige Billeder.⁴ Af Memmeling to deilige Alterbilleder⁵ med Fløie; deilige Børneportraiter, paa det ene to Skarer af Piger og Dreng hos Forældrene. Faderen med den fiint krumme Næse er en •80• deilig Skikkelse. Og paa det andet: Christi Daab, hvor deiligt er ikke der paa Fløiene Madonna i rød Kjole med Barnet i en hvid Skjorte og med en Drueklasse i Haanden; foran dem knæler en deilig Moder med sin eenlige lille Pige, yndigt! Saaledes blev det ogsaa her de ældste, som gjorde mig den største Glæde, og Rubens i sin hele Glands med alle sine dygtige Elever kan ikke for mig opveie det ringeste af van Eyck, Qvinten Mezzys⁶ eller Memmeling.

– Imorgen skal jeg see Raadhuset og endnu et Billed i St Salvatorkirken, og saa tilbage til Antwerpen for at indskibe mig til Haag, hvor jeg venter mig meget af Potters store Tyr. – Jeg kan mærke, at jeg har forladt Italien alene paa den Opmærksomhed, som mit store Skjæg vækker, og jeg kommer dog vel i Hjemmet til at tage det bort, det generer mig for meget, at Alle vende dem og see efter mig; jeg vilde tit skjule mig for hele Verden

og for mig selv med, om jeg kunde.

¹ Hans Memling (ca. 1430-1494). Lundbye havde på sin udrejse forventet at finde et af de omtalte værker i Köln, se dagbogen 15. juni 1845.

² Marmorstatuen af Jan Robert Calloigne (1775-1830) forestillende Jan van Eyck stod dengang i kunstakademiets gård i Poortersloge. Den blev senere opstillet på Place Jean van Eyck.

³ Jan van Eyck (ca. 1390-1441). Maleriet er nu i Groeningemuseum, Brugge, inv.nr. 161.

⁴ Malerierne er nu i Groeningemuseum, Brugge, inv.nr. 206 og 162. Førstnævnte regnes nu for en kopi malet i 1600-tallet.

⁵ Malerierne er nu i Groeningemuseum, Brugge, henh. inv.nr. 91-95 og 35-39. Sidstnævnte tilskrives nu Gerard David.

⁶ Quentin Metsys (1466-1530).

Buergge 28 Junij 1660. Lön. dag.

i den gijednes Afsked at ankom p
i manges ganske tidligt, og har allerede
været i St. Johannes Hospital og
frjød mig over d. mageløse Sager
af Memmeling. De findes anført:
Bäckerens Hænder og p id kun til
frie: at Santa Barbaras grønne
Dragt: det store Billed har en saa ma-
geløs Farve, at den gjorde den meest
velsignede Virkning i mine Siel; saa
ledes har p indertiden frjød mig over
Venetianernes Nåde. — p var ogsaa:
Kirken: Notre Dame og saa d. to smukke
ke. Monumenter over Leof af Rungund
og hans Datter; hendes Figur er den bed-
ste og meget kjøn fandt p; det har meget
fjende at see et af d. lykkeligste, rigste
Mennesker af den store Verden. ligge saaledes
stille med front faldet Hænder; Aningen
til d. rige Nederlande var ogsaa kun et
svagt Menneske og kan have Naade og Mild-
hed betrag. — Byen har menigfaldige

gamle Kluse, hele Jæder - og flere indmæ-
ket delige Bygninger: Baaehuset, Magtshuset
paa den store Plads, hvor ogsaa et heit, taarn
afløst Kluse med fladt Tag (Brauenburg?)
mæde mig grumme meget. - Men omme
van Eyck, hvem har mishandlet Dig saa
dæmt, og hvor er det mærkeligt, at en saa udsøgt
Statue kan blive opstillet som et Klades
ninde? -

Samme Aften

Jeg har set van Eycks delige Billed; Må
seet; her kunde jeg nærmere betragte den Høi-
lighed og Heenhed, hvormed han maler Sænk-
ker, dele Stene o. s. v., i Guld hangte Billedet:
St. Bavo lod heit for mine Gane. Saa do-
nations blaue, figurerede med Guld indvikede
Kapper er aldeles henrivende. Det er mærkeligt
at se den prægtige St. Georg at løfte paa Hjel-
men godmodigt jævnt hilsende paa Madonne,
idet han er befale den gamle knælende Mand
med Brillen; Maanedae. - Christus hoved
og hans Kones Portrait, ogsaa to delige Billeder.
af Mennelung to delige Alterbilleder med
Fløis; delige Børneportraiter, paa det ene
to Skæer af P. og Dronne hos Færdsmæ.
Færdsmæ med den fint hvide Hæse er en

deilig Skikkelse. Og paa det andet: Christi
Daab, hvor deilig er ikke den paa Florene
Madonna i rød Kjole med Barnet i en liden
Skjorte og med en Dræklasse i Haanden, for
an den smukke en deilig Moder med sin
eenlige lille Pige, yndigt! Saaledes blev
det ogsaa her de eldste, som gjorde mig
den største Glæde, og Nuhens i sin hele
Glands med alle sine dygtige Elever han
ikke for mig opveie det ringeste af hans
Lyck, Quinten Meysens eller Memmelings.

— Imorgen skal jeg see Raadhuset og
endnu et Billede: St Salvatorskirken, og
saa tilbage til Antwerpen for at indskibe
mig til Haag, hvor jeg venter mig meget
af Patters store Tje. — Jeg har mærkt, at
jeg har forladt Italien alene paa sin Op-
mærksomhed, som mit store Skjæb valde,
og jeg kommer dog vel i Gjensigt til at ta
gi det bort, det gæver mig for meget, at
alle vende den og see efter mig, jeg vilde
tit skjule mig for hele Verden og for mig
selv med, om jeg kunde.